

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет
Кафедра облікових технологій та оподаткування

Затверджено

На засіданні кафедри облікових технологій
та оподаткування
економічного факультету
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 6 від 25 січня 2023 р.)

В.о. завідувача кафедри

 проф. Рудницький В.С..

Силабус з навчальної дисципліни

«Теорія бухгалтерського обліку»,

**що викладається в межах дисциплін вільного вибору студента з циклу
загальної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
для здобувачів економічного факультету**

Львів 2023 р.

Силабус курсу «Теорія бухгалтерського обліку»

2023 – 2024 навчального року

Назва курсу	Теорія бухгалтерського обліку
Адреса викладання курсу	Львів, проспект Чорновола буд 61. Економічний факультет Львівського національного університету імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Економічний факультет, кафедра облікових технологій та оподаткування
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	07 «Управління та адміністрування» 071 «Облік і оподаткування»
Викладачі курсу	Хомуляк Тарас Ігорович, кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри облікових технологій та оподаткування
Контактна інформація викладачів	taras.khomuliak@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Кафедра облікових технологій та оподаткування, економічний факультет . Львів, вул. Пр. Чорновола 61, кім 321. Також можливі он-лайн консультації через Zoom, Microsoft Teams або подібні ресурси. Для погодження часу індивідуальних он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Інформація про курс	Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам навчального процесу необхідні теоретичні знання і практичні навички щодо теорії бухгалтерського обліку.
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна «Теорія бухгалтерського обліку» вивчає основи теорії бухгалтерського обліку для потреб майбутнього застосування здобувачами в практичній діяльності. Дисципліна «Теорія бухгалтерського обліку» є вільного вибору студента з циклу загальної підготовки першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів економічного факультету, яка викладається у 3 семестрі в обсязі 3 кредитів для денної та заочної форми навчання (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Мета та цілі курсу	Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія бухгалтерського обліку» є формування системи знань з організації та методики теорії обліку господарської діяльності й складання звітності. Цілі вивчення курсу «Теорія бухгалтерського обліку»: застосування методів збору інформації: аналіз документів, опитування та спостереження; вміння застосовувати статистичну, методичну та нормативну базу; володіння методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств; визначення сутності об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності; застосування базових знань про основи економічної допомоги об'єктам соціального захисту; виконання професійних функцій з урахуванням вимог

	соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміти планувати та управляти часом
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;">Основна література</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Бухгалтерський облік: навч. посібник для вчз / Н. В. Гудзь, П. Н. Денчук, Р. В. Романів ; М-во освіти і науки України. - 2-ге вид., перероб. і допов. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 424 с. 2. Звітність підприємства: підручник для вчз / М. І. Бондар [та ін.] ; М-во освіти і науки України, 3 Держ. вищий навч. заклад "Київ. нац. економ. ун-т ім. Вадима Гетьмана", Вищий навч. заклад УКООПСПІЛКИ "Полтав. ун-т економіки і торгівлі". - К. : Центр учб. літ., 2015. - 570 с. 3. Облікова політика підприємства : навч. посібник / Правдюк Н., Коваль Л., Коваль О. - К. : Центр навч. літ., 2020. - 648 с. 4. Ткаченко Н. М. Теорія бухгалтерського обліку: підручник / Н. М. Ткаченко. - К. : Алерта, 2020.- 192 с. 5. Фінансовий облік І : навч. посібник / Є. Ю. Шара, І. Є. СоколовськаГонтаренко ; Держ. фіскальна служба України, Нац. ун-т Держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2016. - 336 с. <p style="text-align: center;">Нормативно-законодавча база</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Господарський кодекс України // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15#Text . 2. Податковий кодекс України // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17 . 3. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text . 4. Положення (стандарти) бухгалтерського обліку (П(С)БО) - https://kodeksy.com.ua/buh/psbo.htm . 5. Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 24 травня 1995 р. №88.// https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0168-95#Text . 6. Положення про ведення касових операцій у національній валюті в Україні: Затв. постановою Правління Національного банку України від 29 грудня 2017 року №148 // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0148500-17#Text . 7. План рахунків та інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій: Затв. наказом Міністерства фінансів України від 30 листопада 1999 р. №291 // https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text . <p style="text-align: center;">Інформаційні ресурси в інтернет</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. www.kmu.gov.ua – сайт КМУ. 2. www.bank.gov.ua – сайт НБУ. 3. www.minfin.gov.ua – сайт МФУ.
Тривалість курсу	90 год.
Обсяг курсу	Очний : загальна кількість годин – 90, з них: аудиторні години - 32 (лекції - 16, практичні - 16), самостійна робота - 58;

<p>Очікувані результати навчання</p>	<p>Після завершення цього курсу студент повинен :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем. • Розуміти місце і значення облікової, аналітичної, контрольної, податкової та статистичної систем в інформаційному забезпеченні користувачів обліково-аналітичної інформації у вирішенні проблем в сфері соціальної, економічної і екологічної відповідальності підприємств. • Володіти методичним інструментарієм обліку, аналізу, контролю, аудиту та оподаткування господарської діяльності підприємств. • Визначати сутність об'єктів обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування та розуміти їх роль і місце в господарській діяльності. • Формувати й аналізувати фінансову, управлінську, податкову і статистичну звітність підприємств та правильно інтерпретувати отриману інформацію для прийняття управлінських рішень. • Виконувати професійні функції з урахуванням вимог соціальної відповідальності, трудової дисципліни, вміння планувати та управляти часом.
<p>Ключові слова</p>	<p>Бухгалтерський облік, користувачі, обліковий процес, об'єкти обліку, звітність.</p>
<p>Формат курсу</p>	<p>Очний</p>
<p>Проведення лекцій, лабораторних. Консультації, приймання екзамену.</p>	
<p>Теми</p>	<p style="text-align: center;">Теми лекційного курсу</p> <p style="text-align: center;">Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод</p> <p>Загальні поняття про облік і його роль в системі управління. Види господарського обліку: оперативний, бухгалтерський, статистичний. Види бухгалтерського обліку: фінансовий, управлінський. Взаємозв'язок між видами обліку і обумовленість їх існування в умовах ринкових відносин відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».</p> <p>Функції та принципи побудови бухгалтерського обліку. Облікова політика підприємства з урахуванням вимог національних Положень (стандартів) бухгалтерського обліку.</p> <p>Предмет і метод бухгалтерського обліку, їх характеристика.</p> <p>Концептуальні основи та методичні прийоми побудови бухгалтерського обліку. Методичні прийоми: вартісного вимірювання, грошової оцінки, двоїстості, доказовості, періодичності та безперервності. Етапи та елементи спостереження та доказовості. Поетапне відображення господарських явищ та фактів бухгалтерського обліку та звітності.</p> <p style="text-align: center;">Тема 2. Бухгалтерський баланс</p> <p>Поняття балансу, його значення і використання в управлінні. Побудова балансу, зміст статей активу і пасиву, їх групування та оцінка.</p>

Загальні вимоги до фінансової звітності. Зміни в балансі, зумовлені господарськими операціями.

Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис

Поняття про рахунки бухгалтерського обліку, їх будова, взаємозв'язок між рахунками і балансом. Подвійний запис, його суть і контрольне значення. Бухгалтерські проводки. Порядок записів на рахунках, поняття сальдо та оборотів. Порядок виведення сальдо на активних, пасивних і активно-пасивних рахунках. Рахунки синтетичного і аналітичного обліку. Узагальнення даних поточного обліку. Оборотні відомості, їх види, порядок складання. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку

Тема 4. Оцінювання та калькуляція

Сутність оцінювання та вимірювання в фінансовому обліку. Натуральні і грошові вимірники. Оцінка активів на дату придбання: первісна вартість активів, справедлива вартість. Оцінка активів на дату передачі (обміну) активів. Оцінка з урахуванням зміни вартості грошей у часі. Поняття калькуляції та калькуляційних одиниць. Методи калькуляції.

Тема 5. Документація та інвентаризація.

Правові засади регулювання, організації та ведення бухгалтерського обліку відповідно до Положення про документальне забезпечення записів у бухгалтерському обліку та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні».

Визначення первинного документа. Документування як складова частина методу бухгалтерського обліку. Класифікація документів, їх структура, вимоги до заповнення. Документообіг, його організація. Порядок прийняття, перевірки і обробки документів. Суть і значення інвентаризації. Види інвентаризації.

Порядок проведення інвентаризацій, виведення та відображення їх результатів у бухгалтерському обліку.

Тема 6. Облікові регістри. Техніка, форми та організація обліку на підприємствах

Поняття про облікові регістри та їх класифікація. Форми бухгалтерського обліку. Меморіально – ордерна форма. Журнально – ордерна форма. Проста та спрощена форми обліку. Автоматизована форма обліку.

Тема 7. Поняття про основні об'єкти обліку

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси. Призначення і види рахунків підприємств в установах банків. Порядок ведення касових операцій, їх документальне оформлення. Методологічні засади

	<p>формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та дебіторську заборгованість.</p> <p>Поняття власного капіталу, його види. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття в фінансовій звітності. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати та доходи. Мета, склад і принципи підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.</p> <p style="text-align: center;">Тема 8. Поняття про облік основних господарських процесів на підприємстві</p> <p style="text-align: center;">Методологічні засади обліку господарських процесів._Облік процесу постачання_Облік процесу виробництва_Облік процесу реалізації_Облік фінансових результатів</p> <p style="text-align: center;">Теми практичних занять</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод 2. Бухгалтерський баланс 3. Рахунки бухгалтерського обліку і подвійний запис 4. Оцінювання та калькуляція 5. Документація та інвентаризація. 6. Облікові реєстри. Техніка, форми та організація обліку на підприємствах 7. Поняття про основні об'єкти обліку 8. Поняття про облік основних господарських процесів на підприємстві
<p>Підсумковий контроль, форма</p>	<p>Залік у кінці 3 семестру</p>
<p>Пререквізити</p>	<p>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з навчальних дисциплін галузевої підготовки, а саме «Фінанси, гроші і кредит», «Макро і мікроекономіка», Економічна теорія тощо.</p>
<p>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</p>	<p>Лекції, практичні, презентації, науково-пошукові роботи, дискусія.</p>
<p>Необхідне обладнання</p>	<p>Для вивчення курсу слід вживати програми Microsoft Office Word, Microsoft Office Excel, Microsoft Office Power Point</p> <p>Ноутбук, персональний комп'ютер, мобільний пристрій (телефон, планшет) з підключенням до мережі Інтернет, інше обладнання для:</p> <ul style="list-style-type: none"> – комунікації та опитувань; – виконання домашніх завдань; – виконання завдань самостійної роботи; – проходження тестування (поточний, підсумковий контроль). <p>Програмне забезпечення для роботи з освітнім контентом дисципліни та виконання передбачених видів освітньої діяльності.</p>
<p>Критерії оцінювання</p>	<p>Підсумкова (загальна) оцінка з навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), отриманих за результатами поточного та</p>

<p>(окремо для кожного виду навчальної діяльності)</p>	<p>підсумкового оцінювання рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи.</p> <p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за таким співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> • практичні/самостійні: 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20; • лабораторні: 10% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 10; • контрольні заміри (модулі): 20% семестрової оцінки; максимальна кількість балів 20 • іспит: 50% семестрової оцінки. Максимальна кількість балів 50 <p>Підсумкова максимальна кількість балів 100</p> <p>Письмові роботи: Очікується, що студенти виконають декілька видів письмових робіт, вирішення кейсу.</p> <p>Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності.</p> <p>Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.</p> <p>Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання усіх видів письмових робіт, передбачених курсом.</p> <p>Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. Всі бали отримані студентом оприлюднюються в електронному журналі системи «Деканат». При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнь на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.</p> <p>Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.</p> <p>Результати підсумкового контролю за навчальною дисципліною можуть бути оскаржені у становленому порядку у відповідності до Положення про апеляцію Університету</p>
<p>Питання до заліку.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Види обліку та їх характеристика. 2. Завдання та принципи побудови бухгалтерського обліку. 3. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. 4. Поняття господарських засобів та джерел їх утворення. 5. Метод бухгалтерського обліку та його елементи. 6. Бухгалтерський баланс: структура і зміст. 7. Зміни в балансі, обумовлені господарськими операціями. 8. Види та значення балансу. 9. Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення та будова. 10. Подвійний запис, його сутність і значення. 11. Синтетичні та аналітичні рахунки. Їхній взаємозв'язок. 12. Узагальнення даних поточного обліку.

	<ol style="list-style-type: none"> 13. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. 14. План рахунків бухгалтерського обліку. 15. Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. 16. Оцінка об'єктів обліку та її види. 17. Методи визначення фактичної собівартості. 18. Калькулювання як елемент методу бух обліку. 19. Документація як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку. 20. Класифікація документів. 21. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. 22. Інвентаризація, її види та значення. 23. Поняття про облікові реєстри та їх класифікація. 24. Характеристика меморіально – ордерної форми обліку. 25. Характеристика журнально – ордерної форми обліку. 26. Характеристика простої форми обліку. 27. Характеристика автоматизованої форми обліку. 28. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби. 29. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси. 30. Призначення і види рахунків підприємств в установах банків. 31. Порядок ведення касових операцій, їх документальне оформлення. 32. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та дебіторську заборгованість. 33. Поняття власного капіталу, його види. 34. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття в фінансовій звітності. 35. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати та доходи. 36. Мета, склад і принципи підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів. 37. Методологічні засади обліку господарських процесів. 38. Облік процесу постачання. 39. Облік процесу виробництва. 40. Облік процесу реалізації. 41. Облік фінансових результатів
<p>Опитування</p>	<p>Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.</p>

Схема курсу

Денна форма навчання

16 тиж. 64 год.	Тема, план	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Год.	Термін виконання
2	<p>Тема 1. Загальна характеристика бухгалтерського обліку, його предмет і метод</p> <p>Види обліку та їх характеристика. Завдання та принципи побудови бухгалтерського обліку. Предмет бухгалтерського обліку та його об'єкти. Поняття господарських засобів та джерел їх утворення. Метод бухгалтерського обліку та його елементи.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8	1/1	1 тиждень
2	<p>Тема 2. Бухгалтерський баланс</p> <p>Бухгалтерський баланс: структура і зміст. Зміни в балансі, обумовлені господарськими операціями. Види та значення балансу.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8, 9	1/1	1 тиждень
2	<p>Тема 3. Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис</p> <p>Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення та будова. Подвійний запис, його сутність і значення. Синтетичні та аналітичні рахунки. Їхній взаємозв'язок. Узагальнення даних поточного обліку. Класифікація рахунків бухгалтерського обліку. План рахунків бухгалтерського обліку.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8	1/1	1 тиждень
2	<p>Тема 4. Оцінювання та калькуляція</p> <p>Оцінка як елемент методу бухгалтерського обліку. Оцінка об'єктів обліку та її види. Методи визначення фактичної собівартості. Калькулювання як елемент методу бухгалтерського обліку.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8	1/1	1 тиждень
2	<p>Тема 5. Документація та інвентаризація</p> <p>Документація як спосіб первинного відображення об'єктів бухгалтерського обліку. Класифікація документів. Порядок прийняття, перевірки та обробки документів. Інвентаризація, її види та значення.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8, 9	1/1	1 тиждень
2	<p>Тема 6. Облікові регістри та форми бухгалтерського обліку</p> <p>Поняття про облікові регістри та їх класифікація. Форми бухгалтерського обліку. Меморіально – ордерна форма. Журнально – ордерна форма. Проста та спрощена форми обліку. Автоматизована форма обліку.</p>	Лекція / практична	1, 3, 4, 8, 9, 10	1/1	1 тиждень

2	<p align="center">Тема 7. Поняття про основні об'єкти обліку</p> <p>Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про основні засоби. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси. Призначення і види рахунків підприємств в установах банків. Порядок ведення касових операцій, їх документальне оформлення. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про фінансові інвестиції та дебіторську заборгованість. Поняття власного капіталу, його види. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття в фінансовій звітності. Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про витрати та доходи. Мета, склад і принципи підготовки бухгалтерської (фінансової) звітності та вимоги до визнання і розкриття її елементів.</p>	Лекція / практична	2, 4, 5, 7, 8- 15	1/1	1 тиждень
2	<p align="center">Тема 8. Поняття про облік основних господарських процесів на підприємстві</p> <p>Методологічні засади обліку господарських процесів. Облік процесу постачання. Облік процесу виробництва. Облік процесу реалізації. Облік фінансових результатів</p>	Лекція / практична	2, 4, 5, 7, 8- 15	1/1	1 тиждень

Силабус курсу розробив доцент Хомуляк Тарас Ігорович.